

Papildu būvdarbu, pakalpojumu un piegāžu iepirkumi

Iepirkumu uzraudzības birojs

Iepirkumu plānošana

- Pirms iepirkuma veikšanas pasūtītājam rūpīgi jāapzina sava vajadzība, ņemot vērā:
  - visus nepieciešamos apjomus
  - iespējamās nākotnes izvēles iespējas un līguma papildinājumus

Līguma grozījumi

- Jebkuru būtisku līguma nosacījumu grozījumus jāuzskata par līdzvērtīgiem jauna līguma noslēgšanai, kam jāpiemēro jauna iepirkuma procedūra, ja vien iespējamie grozījumi, precīzi noteikumi to veikšanai, pieļaujamās novirzes no sākotnējiem līguma nosacījumiem nav atrunāti iepirkuma dokumentācijā

Līguma grozījumi

- Par būtiskiem līgumu nosacījumiem uzskatāmi nosacījumi, kuri, ja tie būtu zināmi iepirkuma izziņošanas brīdī:
  - varētu radīt iespēju pretendentiem iesniegt būtiski atšķirīgus piedāvājumus vai
  - varētu mainīt to piegādātāju loku, kas piedalītos iepirkumā vai
  - varētu mainīt iepirkuma līguma ekonomisko līdzsvaru par labu pasūtītājam vai piegādātājam

Sarunu procedūra

- Tomēr Publisko iepirkumu likumā noteiktajos gadījumos pasūtītājs var piemērot **sarunu procedūru** papildu būvdarbu vai pakalpojumu, vai piegāžu līgumu noslēgšanai.

Sarunu procedūra

- Sarunu procedūra piemērojama tikai Publisko iepirkumu likumā uzskaitītajos gadījumos un tikai tad, ja faktiskie apstākļi atbilst likuma 62. un 63.pantā sarunu procedūras piemērošanai noteiktajiem nosacījumiem.

Sarunu procedūras saskaņošana

- Atbilstoši Publisko iepirkumu likuma 64.pantam, ja pasūtītājs izvēlas piemērot sarunu procedūru saskaņā ar šā likuma 63.panta pirmās daļas 2.punktu, otrās daļas 1. un 2.punktu, kā arī ceturto daļu, tas pirms šīs procedūras piemērošanas nosūta IUB sarunu procedūras izvēles pamatojumu.
- IUB triju darbdienu laikā no minētā pamatojuma saņemšanas dienas izvērtē to un nosūta pasūtītājam rakstveida atbildi par to, vai ir atļauts piemērot sarunu procedūru.

Pasūtītāja atbildība par sarunu procedūras izvēles pamatojumu

- IUB pieņem lēmumu par atļauju piemērot sarunu procedūru, pamatojoties uz pasūtītāja iesniegtajiem rakstveida pierādījumiem un izvērtējot to atbilstību Publisko iepirkumu likumam.
- Pasūtītājs ir atbildīgs par sniegtās informācijas patiesumu, kā arī par tādu papildu darbu vai darbu apjomu noteikšanu papildu darbu līgumā, kas pēc būtības atbilst sarunu procedūras pamatojumā noteiktajiem apstākļiem.

Sarunu procedūra papildu pakalpojumu un būvdarbu iepirkumam - 63.(4) 1)

- ja pasūtītājam ir nepieciešami papildu būvdarbi vai pakalpojumi, kuri sākotnēji netika iekļauti līgumā vai būvniecības projektā, bet kuri neparedzamu apstākļu dēļ kļuvuši nepieciešami iepriekš noslēgtā līguma izpildei, un tiek ievēroti šādi nosacījumi:
  - a) kopējā līgumcena papildu iepirkuma līgumos nepārsniedz 50% no iepriekš noslēgtā līguma līgumcenas,
  - b) nepieciešamos papildu būvdarbus veic vai pakalpojumus sniedz iepriekš noslēgtā līguma izpildītājs,
  - c) papildu būvdarbus vai pakalpojumus nevar tehniski vai ekonomiski nodalīt no iepriekš noslēgtajā līgumā paredzētajiem būvdarbiem vai pakalpojumiem, neradot ievērojamas grūtības pasūtītājam, vai arī papildu būvdarbi vai pakalpojumi ir būtiski nepieciešami iepriekš noslēgtā līguma izpildei, kaut arī tos iespējams nodalīt no šajā līgumā paredzēto būvdarbu izpildes vai pakalpojumu sniegšanas.

Nosacījumi sarunu procedūras piemērošanai

- Lai sarunu procedūras izvēles pamatojums būtu atbilstošs, pasūtītājam jāspēj pierādīt atbilstība vienlaikus visiem Publisko iepirkumu likuma 63.panta ceturrtās daļas 1.punktā noteiktajiem nosacījumiem.

Neparedzami apstākļi

- Apstākļi, kurus pasūtītājs objektīvi nevarēja paredzēt
- Apstākļi, kas var tikt kvalificēti kā “neparedzami”
  - dabas stihija un katastrofas: plūdi, ugunsgrēks, zemestrīces u.tml.
  - apstākļi, ko izraisījušas trešās personas: jaunas prasības tiesību aktu ieviešanas rezultātā, neparedzami liels bankas procenta likmes vai izejmateriālu cenas pieaugums u.tml.
  - tehniskas dabas apstākļi: grunts sastāvs, pazemes avoti, pētījumi un atklājumi, kas nosaka stingrākas drošības prasības u.tml.

Darbi, kurus nevar tehniski vai ekonomiski atdalīt

- Papildus darbus nevar tehniski vai ekonomiski atdalīt no sākotnējā līguma, neradot ievērojamas grūtības pasūtītājam
- “ievērojamas grūtības” jāinterpretē šauri
- Piemēram, darbi jāveic tai pašā būvlaukumā, kur jau strādā būvuzņēmējs, un uzņēmēja nomaiņa būtu ļoti apgrūtināša un dārga

Darbi, kuri nepieciešami sākotnējā līguma pabeigšanai

- Darbus var nodalīt, bet tie ir nepieciešami sākotnējā līguma pabeigšanai
- Piemēram, pirms tādu konstrukciju pabeigšanas kā tilts, drošības pārbaudē eksperti konstatē nepieciešamību mainīt sākotnējo konstrukciju vai negaidīts nogrūvums līguma izpildes laikā rada nepieciešamību pēc nogrūvuma novākšanas darbiem, kas nebija paredzēti sākotnējā līgumā, bet bez tiem nav iespējams pabeigt līgumu

Papildu darbu līgumcena

- Papildu darbu līgumcena nedrīkst pārsniegt 50% no sākotnējā līguma cenas
- Tā ir kopējā papildu darbu līgumcenu summa
- Piemēram, ja pasūtītājs jau ir piemērojis sarunu procedūru, lai noslēgtu līgumu par papildu darbiem, kuru līgumcena ir 20% no sākotnējā līguma cenas, atkārtotā sarunu procedūrā pasūtītājs nav tiesīgs slēgt līgumu par lielāku summu kā 30% no sākotnējā līguma cenas

Kad sarunu procedūra netiek saskaņota ?

- Par neparedzamiem apstākļiem nav uzskatāmi šādi apstākļi:
  - apstākļi, kurus pasūtītājam bija jāparedz (piemēram, nepieciešamība labiekārtot teritoriju, ierīkot piebraucamos ceļus utml.)
  - pasūtītāja vajadzības maiņa (piemēram, vēlme mainīt renovējamo telpu plānojumu vai būves pielietojumu)
  - ietaupīta nauda (izremontēsim vēl kaut ko, jo nauda ir!)
  - nepieciešamība pabeigt remontu līdz noteiktam datumam

Nepamatota sarunu procedūras izvēle

- Nesaņemot atļauju sarunu procedūras piemērošanai saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 63.panta ceturrtās daļas 1.punktu, pasūtītāji nepamatoti papildu darbu iepirkumam piemēro sarunu procedūru saskaņā ar 63.panta pirmās daļas 3.punktu (iepirkums neparedzētu ārkārtas apstākļu novēršanai)

Neparedzētu papildu darbu rašanās cēloņi

- nepārdomāta iepirkumu plānošana un pasūtītāja vajadzības noteikšana (rezultātā iepirkuma specifikācijas tiek mainītas līguma izpildes laikā),
- laika trūkums,
- neveikti vai neatbilstoši veikti priekšizpētes vai objekta apsekošanas darbi (parasti laika vai finanšu līdzekļu trūkuma dēļ),
- neprecīzi formulēts projektēšanas uzdevums,
- nekvalitatīvi un/vai novecojuši būvprojekti,
- pavirši sagatavoti piedāvājumi,
- nepietiekama iepirkuma komisijas kompetence,
- slikta būvdarbu organizācija un līguma izpildes kontrole,
- būvniecības izmaksu pieaugums,
- apzināta apjomu samazināšana, lai izvairītos no attiecīgas iepirkuma procedūras piemērošanas

Likums “Par iepirkumu sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju vajadzībām”

- Paredz tādus pašus nosacījumus sarunu procedūras piemērošanai bez dalības uzaicinājuma publicēšanas
- Papildu darbu un pakalpojumu iepirkumā nav paredzēts ierobežojums 50% no sākotnējās līgumcenas
- Nav jāsaņem IUB atļauja

Līgumcenu sliekšnis sarunu procedūras piemērošanai - LVL 272 100 piegādēm un pakalpojumiem; LVL 3 406 520 būvdarbiem

Sarunu procedūra papildu piegāžu iepirkumam - 63. (2) 2)

- ja pasūtītājam nepieciešamas papildu piegādes no sākotnējā preču piegādātāja (ražotāja), lai papildinātu vai daļēji nomainītu tā rīcībā jau esošās preces vai iekārtas, jo, izvēloties citu preču piegādātāju (ražotāju), pasūtītājam vajadzētu iepirkt preces, kuras tehniski atšķirtos no tā rīcībā jau esošajām precēm, un šāda atšķirība radītu ar preču vai iekārtu uzturēšanu un ekspluatāciju saistītas grūtības.
- Šādu līgumu, kā arī atkārtotu līgumu darbības termiņš nedrīkst pārsniegt trīs gadus

Sarunu procedūras izvēles pamatojums

- Pasūtītājam pamatojumā jāpierāda, ka preces tiek iepirktas ar mērķi papildināt vai daļēji nomainīt tā rīcībā jau esošas konkrētas preces.
- Jānorāda tie preces raksturojošie tehniskie apstākļi, kuru dēļ nav iespējams iepirkt preces no cita piegādātāja - pamatojums preču tehniskai nesavietojamībai vai tam, ka preču iepirkums no cita piegādātāja varētu radīt nesamērīgas grūtības pasūtītāja rīcībā esošo preču ekspluatācijā vai uzturēšanā.
- Jēdziens „nesamērīgas grūtības” interpretējams ļoti šauri.
- Jāiekļauj pierādījumi tam, ka attiecīgās preces tirgū piedāvā tikai sākotnējais piegādātājs.
- Sarunu procedūras izvēle būs nepamatota, ja pasūtītājam nepieciešamās preces tirgū piegādā ne tikai sākotnējais piegādātājs, bet arī citi piegādātāji.
- Jānorāda sākotnējā līguma un plānotā līguma termiņš. Neviens no šiem termiņiem nedrīkst pārsniegt trīs gadus.

Sarunu procedūras piemērošana programmatūras iepirkumiem

- Par piegāžu līgumiem uzskatāmi arī gatavu programmatūras pakotņu piegādes līgumi.
- Tomēr, ja pasūtītājam nepieciešama programmatūras pakotņu piegāde un pielāgošana pasūtītāja vajadzībām, minētais līgums būs uzskatāms par piegāžu līgumu, ja programmatūras pakotnes cena būs lielāka par pielāgošanas pakalpojuma izmaksām.
- Pretējā gadījumā minētais līgums būs uzskatāms par pakalpojumu līgumu un uz to nebūs attiecināma sarunu procedūra saskaņā ar Likuma 63.pantā otrās daļas 2.punktu.

